

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE
WEJHEROWO W ROKU 2021**

Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
Wejherowo

Opracowała: Natalia Grodzka

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WEJHEROWO W ROKU 2020

I. Wprowadzenie.....	2
II. Realizacja zadań przewidzianych w Programie.....	2
Cel I Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.....	2
1. Wspieranie placówek leczenia uzależnień.....	2
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.....	4
Cel II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	4
1. Organizowanie i prowadzenie pracy terapeutycznej z rodziną.....	4
2. Organizowanie i prowadzenie pomocy psychologicznej i psychoterapii współuzależnienia.....	5
3. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i /lub zagrożonych narkomanią oraz wychowujących się w warunkach niesprzyjających ich prawidłowemu rozwojowi.....	5
4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	9
Cel. III Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.....	11
1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów.....	11
2. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii.....	13
3. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.....	13
4. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych.....	14
CEL IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.....	14
Realizacja zadań gminnego programu poprzez podejmowanie aktywności w następujących obszarach:.....	14
Cel V. Organizowanie i finansowanie działalności Gminnej Komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.....	15
Podejmowanie działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia.....	16
III. Finansowanie programu.....	17
IV. Monitorowanie programu.....	17
V. Wnioski i rekomendacje.....	20

I. WPROWADZENIE.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wejherowo na 2021, przyjęty Uchwałą NR XXII/279/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020r. określa działania i cele lokalnej strategii w zakresie profilaktyki alkoholizmu i narkomanii związanych z redukcją szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych.

Działania prowadzone w ramach Programu ściśle nawiązują do celów określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wejherowo oraz w Ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U z 2021 r. poz. 1956 ze zm.).

Gminny Program obejmował również wytyczne zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, przyjęte Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. (Dz. U. z 2021 poz. 642).

W Programie tym wyodrębniono konkretne zadania dla samorządów, których celem jest poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców. Cel operacyjny nr 2 Narodowego Programu Zdrowia pod nazwą „Profilaktyka uzależnień” konkretyzuje zadania, do których realizacji zobowiązano jednostki samorządu terytorialnego poprzez programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii. Zakres zadań uwzględnia m.in. promocję zdrowia, profilaktykę, redukcję szkód oraz rehabilitację zdrowotną, społeczną i zawodową, diagnozowanie i badanie zjawisk związanych z używaniem alkoholu oraz współpracę w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

W ramach programu realizowano zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w oparciu o lokalne potrzeby i cele zaplanowane do realizacji. Działania adresowane w programie zostały skierowane do społeczności z terenu gminy Wejherowo, uwzględniając grupy zwiększonego ryzyka, osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób i instytucji działających w obszarze profilaktyki uzależnień i leczenia odwykowego.

Na realizację programu, w tym również na zadania realizowane przez placówki wsparcia dziennego, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, wykorzystano środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. REALIZACJA ZADAŃ PRZEWIDZIANYCH W PROGRAMIE.

CEL I ZWIĘKSZANIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW.

1. WSPIERANIE PLACÓWEK LECZENIA UZALEŻNIEŃ.

- a) Dofinansowanie kształcenia pracowników leczenia odwykowego.
- b) Dofinansowanie obowiązkowych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień oraz dofinansowanie pracy konsultanta programu terapeutycznego.
- c) Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników leczenia odwykowego.
- d) Finansowanie superwizji klinicznej pracowników placówek leczenia uzależnienia.

- e) Dofinansowanie remontu i adaptacji placówek leczenia odwykowego oraz doposażenie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
- f) Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.
- g) Tworzenie oferty dla osób niesłyszących pijących problemowo.
- h) Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej.
- i) Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.

W ramach Gminnego Programu dofinansowana została działalność Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie, w tym kształcenie pracowników leczenia odwykowego, doskonalenie zawodowe pracowników lecznictwa odwykowego, superwizja kliniczna pracowników placówek leczenia odwykowego, doposażenie placówek oraz zakup materiałów edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Realizacja zadań leczenia uzależnień przez OPIRPA została oparta na pracy z osobami uzależnionymi, osobami współuzależnionymi, Dorosłymi Dziećmi Alkoholików, osobami uwikłanymi w przemoc domową, pracę z młodzieżą oraz poprzez działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi i członków ich rodzin.

Usługi leczenia uzależnień w szczególności miały charakter porad diagnostycznych, sesji psychoterapii, sesji psychoterapii grupowej, maratonów terapeutycznych czy porad w punkcie konsultacyjnym. W związku z zagrożeniem epidemicznym COVID-19 zajęcia realizowano w trybie on-line, hybrydowym lub osobistym przy ograniczonej liczbie osób na spotkaniu.

Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie współpracuje z instytucjami zaangażowanymi w realizację działań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, znajdującymi się w powiecie wejherowskim, jak również położonych w najbliższej okolicy. W 2021r. ze wsparcia Ośrodka skorzystało 158 osób z terenu gminy Wejherowo oraz 80 rodzin. Dane obrazujące ilość pacjentów korzystających z porad i terapii w ośrodku przedstawia tabela poniżej.

TABELA 1: Procentowy udział pacjentów, którzy korzystali z porad i terapii w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie w 2021 roku.

Lp.	Miasto/Gmina	Uzależnieni	Rodziny	Ogółem	%
1.	Miasto Wejherowo	253	148	401	41,64
2.	Gmina Wejherowo	78	80	158	16,41
3.	Miasto Reda	50	36	86	8,93
4.	Miasto Rumia	53	19	72	7,48
5.	Gmina Luzino	29	18	47	4,88
6.	Gmina Gniewino	21	6	27	2,80
7.	Gmina Łęczycze	18	7	25	2,60
8.	Gmina Puck	29	5	34	3,53

9.	Gmina Krokowa	20	11	31	3,22
10.	Pozostałe gminy i miasta	58	21	79	8,51
	Razem	609	351	963	100 %

Zespół terapeutyczny Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień składa się z 16 pracowników, w tym psychologów, specjalistów psychoterapii uzależnień, psychoterapeutów oraz specjalisty psychiatrii. W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowano ogółem 960 pacjentów, udzielono łącznie 15 488 świadczeń zdrowotnych, gdzie przez świadczenie zdrowotne rozumie się spotkania indywidualne z terapeutą lub udział w grupowej sesji terapeutycznej. Praca terapeutyczna opierała się na terapii osób uzależnionych od alkoholu, terapii dla osób współuzależnionych, osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików.

2. PROWADZENIE PUNKTÓW KONSULTACYJNYCH DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN.

Z danych uzyskanych z Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie wynika, iż w roku 2021 zarejestrowano 609 osób z problemem alkoholowym i współuzależnienia z terenu gminy Wejherowo (dotyczy osób przyjętych z terenu gminy z dotacji i z Narodowego Funduszu Zdrowia).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należało, m.in: motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego, bądź motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, a także do zmiany szkodliwego wzoru picia oraz udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym. Specjalista pracy socjalnej - członek GKRPA oraz psycholog świadczyli poradnictwo codziennie w godzinach pracy Ośrodka. łącznie w ramach posiedzeń GKRPA przeprowadzono 20 rozmów z osobami podejrzanymi o nadużywanie alkoholu i niektórymi członkami ich rodzin. Spotkania miały charakter rozmów diagnostycznych, motywacyjnych do podjęcia leczenia odwykowego, wspomagających utrzymanie abstynencji, informujących o formach pomocy dla osób zamieszkujących razem z osobami uzależnionymi oraz skierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Ponadto 55 rodzinom udzielono poradnictwa specjalistycznego (bezpłatnych porad udzielił psycholog i prawnik). Z porad prawnych korzystają osoby z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz z rodzin uwikłanych w przemoc. Konsultacje odbywają się raz w miesiącu. Porady prawne w czasie trwania pandemii były realizowane w formie rozmów telefonicznych. Z porad radcy prawnego w 2021r. skorzystały 43 osoby.

CEL II UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOŁOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.

1. ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE PRACY TERAPEUTYCZNEJ Z RODZINĄ.

Praca terapeutyczna z rodziną realizowana została w ramach współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie, na podstawie skierowania przez GOPS w Wejherowie.

Przy Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie funkcjonuje punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży eksperymentującej z przyjmowaniem dopalaczy i substancji psychoaktywnych oraz osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin.

2. ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPII DLA OSÓB DOROSŁYCH WYCHOWUJACYCH SIĘ W RODZINACH Z PROBLEMEM ALKOHOLEM

Pomoc psychologiczna i psychoterapia dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików świadczona była przez wyspecjalizowaną kadrę w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie. Terapia Dorosłych Dzieci Alkoholików opierała się w pierwszym etapie na terapii w ramach spotkań grupowych odbywających się 1 raz w tygodniu oraz spotkań indywidualnych odbywających się również 1 raz w tygodniu. Drugim etapem była terapia pogłębiona podczas zajęć grupowych w trakcie której realizowane były spotkania grupowe również 1 raz w tygodniu. W ramach terapii dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym prowadzona była terapia indywidualna oraz terapia rodzinna.

3. POMOC DZIECIOM Z RODZIN Z PROBLEMEM ALKOHOLEM I /LUB ZAGROŻONYCH NARKOMANIĄ ORAZ WYCHOWUJĄCYCH SIĘ W WARUNKACH NIESPRZYJAJĄCYCH ICH PRAWIDŁOWEMU ROZWOJOWI.

1) Tworzenie, doposażanie oraz finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego, świetlic z programem opiekuńczo- wychowawczym i /lub socjoterapeutycznym

Na terenie gminy Wejherowo funkcjonują **3** placówki wsparcia dziennego - Placówka Wsparcia Dziennego w Gowinie, Placówka Wsparcia Dziennego w Łężycach oraz Placówka Wsparcia Dziennego w Warszkwie. Placówki Wsparcia Dziennego realizują zadania w okresie nauki szkolnej. Placówki czynne są w następującym wymiarze: w Łężycach 3 dni w tygodniu, w Warszkwie i Gowinie 2 dni w tygodniu. Jednorazowo w zajęciach uczestniczy grupa 15 dzieci w wieku od 6 do 18 roku życia. Łączna liczba dzieci uczęszczających do Placówek Wsparcia dziennego to **30** - stan na 31 grudnia 2021r.

Placówki Wsparcia Dziennego są ważnym elementem systemu opieki nad dzieckiem. Poza funkcją opiekuńczą, głównymi zadaniami placówek są:

- pomoc w wychowaniu,
- pomoc w nauce,
- organizacja czasu wolnego,
- nauka kompetencji społecznych.

W placówkach zapewniano dzieciom opiekę wykwalifikowanych wychowawców (zatrudnionych 3). W celu jak najlepszej pomocy dzieciom wychowawcy placówek pozostawali w stałym kontakcie ze specjalistą profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, pracownikami socjalnymi, psychologiem, współpracowali również ze szkołami. Dzieciom podczas pobytu zapewniano drobny posiłek dostosowany do pory dnia. Podejmowane były inwestycje na rzecz doposażania Placówek oraz poszerzenia i uatrakcyjnienia oferty zajęć, w miarę zapotrzebowania zgłaszanego przez wychowawców.

W 2021r. w Gminie Wejherowo funkcjonowały **3 Kluby Gier**, które swoją ofertą pomagają w opiece nad dziećmi. Zajęcia były realizowane w trzech miejscowościach gminnych: Orlu, Ustarbowie oraz Kniewie. Kluby Gier skierowane są do dzieci w wieku od 5 do 15 lat, w każdym maksymalnie 15 dzieci pod opieką wychowawcy. Podsumowując Kluby Gier realizowały zajęcia średnio dla 35 dzieci. Celem Klubów było rozwijanie w dzieciach kreatywności, twórczych postaw przy zachowaniu ducha współdziałania z grupą rówieśniczą. Realizacja tego zadania odbywała się w ścisłej współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wraz z mieszkańcami gminy.

Placówka Wsparcia Dziennego w Gowinie mieści się w Szkole Podstawowej w Gowinie. W 2021r. objęto opieką 10 dzieci w wieku od 6 do 15 roku życia. Opiekę nad dziećmi zapewniał 1 wychowawca. Zajęcia odbywały się w wymiarze 2 dni w tygodniu po 4 godziny dziennie.

Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze realizowane w PWD w Gowinie uwzględniały realizację planu pracy dostosowanego do różnych potrzeb dzieci. W szczególności prowadzone były zajęcia edukacyjne w celu pomocy dzieciom w poprawie ocen szkolnych. Uzupełnieniem oferty była organizacja uroczystości okolicznościowych takich jak: Dzień sportu, Dzień pluszowego misia, Dzień tolerancji. Prowadzone były również zajęcia aktywizujące dzieci, które przyniosły efekt większej pewności siebie wśród dzieci, ale też chęć w podejmowaniu nowych wyzwań. Podczas posiłków wdrażane były zasady zdrowego żywienia.

Placówka Wsparcia Dziennego w Warszkwie znajduje się w świetlicy wiejskiej przy ul. Bukowej 4 w Warszkwie. W 2021r. objęła opieką 10 dzieci w wieku od 5 do 15 roku życia. Zajęcia były prowadzone przez 2 dni w tygodniu w wymiarze 4 godzin dziennie, opiekę zapewniał 1 wychowawca. Wychowawca wspierany był przez dwóch wolontariuszy, z którymi zawarto porozumienie o wolontariacie.

Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w PWD w Warszkwie zostały w szczególności ukierunkowane na budowanie relacji i przynależności do grupy oraz nauce akceptacji siebie i wyznaczaniu granic. Prowadzono zajęcia w następujących formach: zajęć profilaktycznych, zajęć edukacyjnych oraz zajęć ruchowych na świeżym powietrzu.

Placówka Wsparcia Dziennego w Łężycach, mieszcząca się w budynku gminnym przy ul. Aleja Parku Krajobrazowego 22 w Łężycach, objęła opieką 10 dzieci w wieku od 6 do 13 roku życia.

Zajęcia prowadzone były w dni nauki szkolnej 3 dni w tygodniu w wymiarze 5 godzin dziennie. W placówce realizowane były zajęcia wdrażające samodzielną pracę umysłową, kształtowanie nawyków kultury osobistej, właściwa organizacja czasu po lekcjach oraz pomoc dzieciom mającym trudności w nauce. Część zajęć miała charakter grupowy, a część indywidualny przy wsparciu psychologa, który dostępny jest w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

W okresie zagrożenia epidemicznego placówki pracowały w systemie pracy zdalnej. Wszystkim wychowawcom udało się regularnie odbywać zajęcia za pomocą dostępnych środków komunikacji cyfrowej. Jednak należy podkreślić, że wszystkim podopiecznym najbardziej brakowało relacji interpersonalnych i kontaktu z rówieśnikami.

Na terenie gminy Wejherowo w 2021r. funkcjonowały **3 Kluby Gier** w następujących miejscowościach: Ustarbowo (świetlica gminna), Orle (parafia), Kniewo (świetlica gminna). Działania podejmowane w klubach promują pozytywne wzorce spędzania wolnego czasu, profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi czy narkomanii. Kluby Gier nie posiadają sformalizowanej struktury, a z zajęć w klubie może skorzystać każde dziecko.

Klub Gier w Orlu oraz w Ustarbowie finansowany był w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, natomiast Klub Gier w Kniewie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny. W każdym klubie pracował

jeden wychowawca. Finansowanie zadań Klubów Gier dotyczy w szczególności: wynagrodzeń personelu, zakupu artykułów żywnościowych dla dzieci, artykułów papierniczych czy gier i zabawek. Zajęcia w każdym z klubów odbywały się raz w tygodniu w wymiarze 2 godziny.

2) Finansowanie obozów socjoterapeutycznych, profilaktyczno-korekcyjnych oraz wypoczynku letniego, jako integralnego elementu i uzupełnienia corocznej pracy z dziećmi z problemem alkoholowym/problemem przemocy

W 2021r. dla dzieci wychowujących się w warunkach niesprzyjających rozwojowi, zagrożonych alkoholizmem oraz z rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny, mimo panującej pandemii udało się zorganizować warsztaty letnie. Pierwsze zajęcia rozpoczęły się 28 czerwca 2021r., a ostatnie zakończyły się 30 lipca 2021r. Warsztaty zorganizowano w 6 sołectwach i wzięło w nich udział 83 dzieci z terenu gminy Wejherowo. W czasie trwania zajęć realizowano program profilaktyczno-terapeutyczny, mający na celu rozwój psychospołeczny oraz profilaktykę uzależnień. Ponadto wszystkie dzieci uczestniczyły w wycieczkach między innymi do Jump-city, Lemur parku, czy do Parku Ewolucji. Dzieci udały się z wizytą do Ochotniczych Staży Pożarnych, zajęcia przeprowadzili również funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. Zorganizowano warsztaty robienia świec i slime. Czas spędzony na zajęciach obfitował w gry i zabawy sportowe na świeżym powietrzu połączone z piknikiem.

Podobnie jak w poprzednich latach zaplanowany był turnus wychowawczo-profilaktyczny z kontynuacją nauki szkolnej w Domu Wczasów Dziecięcych w Wygoninie dla dzieci z Gminy Wejherowo, jednak z uwagi na znaczny rozwój pandemii COVID 19 oraz przejście placówek oświatowych na formę pracy zdalnej, realizacja została odwołana.

3) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym /przemocy.

4) Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy

W 2021 roku podobnie jak w roku poprzednim organizowane kursy i szkolenia miały formę zdalną, a w ramach umowy z OPIRPA dofinansowane były również superwizje dla pracowników ośrodka. Nie przeprowadzono szkoleń dla wychowawców placówek.

5) Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących z pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Niedożywienie wśród dzieci jest czasami trudnym do zaobserwowania problemem, który obniża odporność organizmu oraz zmniejsza jego wydolność przede wszystkim umysłową, podnosi ryzyko pojawienia się przewlekłych chorób i dysfunkcji. Niedożywienie jest w ich przypadku zaledwie jednym z wielu niekorzystnych czynników, których oddziaływania nie sposób rozdzielić: chodzi o wykluczenie społeczne, wychowanie w niepełnych rodzinach, niesprzyjające sąsiedztwo czy patologie w samej rodzinie. Dlatego też wychowankowie w Placówkach Wsparcia Dziennego oraz w Klubach Gier objęci są dożywianiem w ramach zajęć. Szczególną uwagę zwraca się na zakup produktów wysokiej jakości, owoców oraz warzyw. Posiłek stanowi istotny element w planie dnia placówek, uczy właściwych nawyków żywieniowych, zasad przygotowywania posiłków, wspólnego spożywania posiłków oraz zasad savoir-vivre przy stole.

7) Finansowanie nagród, upominków oraz paczek okolicznościowych

Jak co roku wszystkim dzieciom z placówek wsparcia dziennego oraz klubów gier zakupiono prezenty świąteczne. Każdy obdarowany znalazł książkę, grę oraz coś słodkiego.

8) Organizowanie i /lub finansowanie spotkań i zajęć w celu podniesienia kompetencji wychowawczych rodziców, w tym szczególności rodziców dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i narkomanii oraz wychowujących się w warunkach nie sprzyjających ich prawidłowemu rozwojowi.

W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym w zakresie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych narkomanią podejmowane były wspólne działania organizacji czasu wolnego dzieciom i rodzicom.

Zakupiono pakiety materiałów dydaktycznych zawierających książki i gry edukacyjne do prowadzenia zajęć z dziećmi dla wszystkich Szkół podstawowych z terenu gminy Wejherowo oraz dla przedszkola samorządowego w Bolszewie.

Dofinansowano zakup artykułów spożywczych oraz artykułów użytku codziennego z przeznaczeniem na przygotowanie paczek świątecznych dla rodzin oraz seniorów z terenu gminy Wejherowo.

Uwzględniając profilaktyczny charakter przedsięwzięcia i udzielając wsparcia rodzinom objętych pomocą GOPS promowano dobre wzorce zachowań, wskazując, iż ważne jest dla rodzin wspólne spędzanie czasu, nawiązywanie kontaktu emocjonalnego oraz tworzenie więzi z rodziną, by zapobiegać podejmowaniu zachowań ryzykownych przez młodzież i dzieci.

9) Prowadzenie działań związanych z ewaluacją programów pomocy dla dzieci z rodzin alkoholowych

Zgodnie z regulaminem placówek wsparcia dziennego działalność placówki jest prowadzona w oparciu o roczny plan pracy placówki. W ramach swoich obowiązków wychowawcy w placówkach przedkładają organowi prowadzącemu sprawozdania z realizacji planu pracy do końca czerwca i grudnia danego roku kalendarzowego. Wychowawcy w placówkach przekazują na bieżąco wszelkie informacje dotyczące problemów w funkcjonowaniu placówki oraz tych związanych z sytuacją wychowanków. Ocena podejmowanych działań dokonywana jest na bieżąco.

W zakresie realizacji programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i rodziców, a realizowanych na terenie szkół z terenu gminy Wejherowo należy wskazać, iż dobór programów jest omawiany na spotkaniach z pedagogami szkół i dostosowany do indywidualnych potrzeb poszczególnych placówek.

10) Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym zespołem Alkoholowym oraz ich rodziców i opiekunów, w tym realizacji działań edukacyjnych

Prowadzona jest działalność edukacyjna w zakresie dystrybucji ulotek w ramach posiadanych zasobów, m. in.: „Częstując moja mamę alkoholem, częstujesz też mnie” oraz broszur „Jak zadbać o zdrowie swoje i dziecka”, „Alkohol i narkotyki przy tablicy”, „Cięża bez alkoholu”.

11) Dofinansowanie doskonalenia zawodowego osób realizujących zadania GKRPA.

Osoby realizujące zadania w zakresie profilaktyki uzależnień oraz obsługi GKRPA na bieżąco podnosiły swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach z następującego zakresu:

- 2 pracowników GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Rozwiązywanie problemów alkoholowych jako zadanie własne gmin i miast. Nowy Narodowy Program zdrowia na lata 2021-2025”.
- 1 pracownik GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Wczesne wykrywanie i rozpoznanie sygnałów dziecka krzywdzonego. Dziecko jako ofiara przemocy: diagnoza i forma pomocy”.
- 2 pracowników GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.
- 2 pracowników GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Profilaktyka to taktyka”.
- 1 pracownik GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Praca z traumą”.
- 2 pracowników GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Opłata z tzw. "małpek" jako dodatkowe środki na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz Przykład wydatków nie mających związku z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.
- 1 pracownik GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „ Nowelizacja Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - wspólne gminne programy alkoholowe i narkotykowe oraz zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym jako części gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”.
- 7 pracowników GOPS w Wejherowie wzięło udział w szkoleniu „Zaburzenia więzi w rodzinie źródłem przemocy emocjonalnej i fizycznej.”

4. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

- 1) Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności z problemem alkoholowym**
- 2) Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi poprzez organizowanie narad i spotkań służących wypracowaniu wspólnej, lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie.**

Specjalista ds. profilaktyki uczestniczył w spotkaniach grup roboczych jako członek GKRPA, a psycholog pracujący w GOPS był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast praca w grupach roboczych prowadzona była w ciągu roku na bieżąco według potrzeb.

W zakresie wspólnej lokalnej polityki przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie wzięliśmy udział w Kampanii Biała Wstążka pod patronatem Marszałka Województwa Pomorskiego. Przeprowadzono konkurs w Kampanii Biała Wstążka, w którym wyłoniono jednego laureata oraz wyróżniono 2 osoby działające na rzecz walki z przemocą wobec kobiet. Interdyscyplinarnie promowano walkę z przemocą i dyskryminacją kobiet angażując zarówno dzieci i młodzież – uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Wejherowo. Zakupiono i przekazano do szkół z terenu gminy Wejherowo zestawy pakietów edukacyjnych dla psychologów i pedagogów szkolnych. Również wychowankowie placówek i wychowawcy PWD w Łężycach, Gowinie i Warszawie otrzymali książki i publikacje z zakresu profilaktyki czy organizacji czasu wolnego.

- 3) Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie.**

Przedstawiciel Komisji ściśle współpracował z pozostałymi członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, kuratorami, przedstawicielami OPIRPA czy grup AA. Działalność GKRPA wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie skupiła się w szczególności na współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez udział przedstawiciela Komisji w spotkaniach grup roboczych i posiedzeniach Zespołu.

Podczas spotkań grup roboczych motywowano sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjnym lub terapii, dorosłym ofiarom przemocy wskazywano możliwość zgłoszenia się do miejsc specjalistycznej pomocy oraz informowano o lokalnej ofercie pomocy dla dzieci pokrzywdzonych. Na spotkaniach grup roboczych po podjęciu decyzji w sprawie działań podejmowanych w stosunku do rodziny dotkniętej problemem przemocy, skierowano zawiadomienia o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa.

4) Tworzenie i finansowanie wyspecjalizowanych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

Osoby mieszkające na terenie gminy Wejherowo dotknięte przemocą w rodzinie w 2021r. mogły uzyskać wsparcie zarówno w punkcie konsultacyjnym OPIRPA w Wejherowie, jak i w punkcie konsultacyjnym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie.

Oferta pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie dorosłym i dzieciom Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021r. w szczególności dotyczyła możliwości udziału w terapii opierającej się na spotkaniach indywidualnych, czy konsultacjach z pracownikami instytucji w zależności od potrzeb. Jak wynika z informacji uzyskanych z OPIRPA w Wejherowie w terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w 2021r. uczestniczyło 96 osób z terenu gminy Wejherowo. W porównaniu z rokiem 2020r., gdzie w terapii dla osób doświadczających przemocy uczestniczyło 28 osób, wzrost jest niezwykle wysoki, co jest efektem kolejnego roku trwania pandemii oraz przedłużającej się izolacji domowej.

- 5) Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w tym organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji.**
- 6) Zapewnienie dostępu do stałej superwizji osobom pracującym z członkami rodziny z problemem przemocy.**
- 7) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.**
- 8) Prowadzenie i finansowanie grup samopomocowych w tym grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy, dorosłych i dzieci.**
- 9) Usprawnienie współpracy z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, którzy mogą kierować osoby stosujące przemoc do w/w programów.**
- 10) Wdrażanie i finansowanie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.**
- 11) Zwiększenie dostępności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, stworzenie oferty, realizacja działań**

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wejherowo na rok 2021, uwzględniając zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, promował działania kształtujące politykę społeczną, gospodarczą, oświatowo-wychowawczą i zdrowotną, kładąc szczególny nacisk na podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze profilaktyki oraz przeciwdziałania przemocy.

Współpraca GOPS z GKRPA, PCPR w Wejherowie oraz Zespołem Interdyscyplinarnym w szczególności opierała się na wspieraniu działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec osób uzależnionych doświadczających przemocy domowej poprzez stały kontakt z policją, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi oraz przedstawicielami szkół. Zarówno przedstawiciele organów sprawiedliwości i organów ścigania posiadali wiedzę o możliwości skierowania osób doświadczających przemocy w rodzinie do udziału w grupach wsparcia, jak i osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców. Ponadto w toku prowadzenia postępowania karnego podczas ujawnienia, iż osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu Prokurator Prokuratury Rejonowej zgłaszał informację do GKRPA. W 2021r. do GKRPA z Prokuratury Rejonowej wpłynęły 3 zgłoszenia o wszczęcie procedury leczenia odwykowego, z kolei z Sądu Rejonowego w Wejherowie wpłynęło 6 zgłoszeń.

Prowadzono monitoring osób zgłoszonych do GKRPA poprzez: konsultacje z pracownikami socjalnymi GOPS, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi, członkami rodzin osób uzależnionych, wysyłanie zapytań do Policji, OPIRPA w Wejherowie oraz Sądu Rejonowego w Wejherowie.

12) Realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie, programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową.

Programy profilaktyki przemocy w rodzinie realizowane zostały w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Przemocy w Rodzinie w gminie Wejherowo na lata 2021-2024, zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie. Dobór programu był konsultowany z pedagogami i psychologami ze szkół podczas spotkań. W 2021r. przeprowadzono dwa bloki programu profilaktyki zintegrowanej w Szkole Podstawowej w Bolszewie.

13) Prowadzenie edukacji społecznej, w tym tworzenie i udostępnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych

W miejscach użyteczności publicznej na bieżąco, bezpłatnie udostępniano i dystrybuowano ulotki oraz plakaty profilaktyczne. Umieszczano na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych informacje dla osób uwikłanych w przemoc.

Wychowawcom Placówek Wsparcia Dziennego przekazano plakaty profilaktyczne oraz materiały edukacyjne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, czy przemocy w rodzinie.

CEL. III PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

1. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PODEJMOWANE WOBEC DZIECI, MŁODZIEŻY, RODZICÓW I OPIEKUNÓW.

1) Prowadzenie i /lub współfinansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży i rodziców, czy opiekunów tych dzieci.

Na terenie Szkół Podstawowych z Gminy Wejherowo prowadzono:

- we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Wejherowie SP w Bolszewie zorganizowała spotkanie rodziców z przedstawicielem Policji pn. „Profilaktyka narkotykowa i bezpieczeństwo, cyberprzemoc”;

- Szkoła Podstawowa w Gowinie, wyjazd do teatru na spektakl profilaktyczny pt. „Cztery razy pe”
 - Warsztaty „UNPLUG” w szkole podstawowej w Nowym Dworze Wejherowskim, 12 spotkań,
 - Spotkanie w szkole podstawowej w Nowym Dworze Wejherowskim „Narkotyki i dopalacze to zmarnowane życie”
 - Wszystkie szkoły włączyły się w Kampanię Białej Wstążki, ze szczególnym uwzględnieniem szkoły podstawowej w Górze, która jako szkoła partnerska wykazała się twórczością, a uczniowie nagrali dwa filmy związane z tematyką zatrzymania przemocy wobec kobiet.
- 2) **Wspieranie i /lub współfinansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych.**
 - 3) **Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.**
 - 4) **Realizacja i /lub współfinansowanie środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin.**
 - 5) **Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.**
 - 6) **Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.**

W ramach prowadzenia edukacji społecznej z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych zostały udostępniane następujące poradniki: „Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej. Charakterystyka sprawców”, „Jak uchronić dziecko od alkoholu i nikotyny - poradnik dla rodzica, nauczyciela, pedagoga i ucznia”. Dystrybuowano również ulotki edukacyjne, m.in. w ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dobra opieka daje moc”, „Kierowca i alkohol”, „Czy twoje picie jest bezpieczne?”, plakaty w ramach Kampanii „Biała wstążka”, „Mini poradnik dla sprzedawców napojów alkoholowych”, „Jesteśmy po to, by pomagać” oraz inne.

- 7) **Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia**

Kontynuowano działania edukacyjne kierowane do sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie prawidłowego szacowania wartości sprzedaży napojów alkoholowych z uwzględnieniem ewidencji księgowej. Z uwagi na kolejny rok trwającej pandemii zmniejszono zakres działań w tym zakresie, a działania edukacyjne były realizowane podczas bieżących kontroli, których przeprowadzono 7 na terenie gminy w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z Rocznym planem kontroli na 2021r. bądź w trakcie przeprowadzania oględzin punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. EDUKACJA PUBLICZNA W ZAKRESIE PROBLEMATYKI ALKOHOLOWEJ I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

- 1) **Tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy i /lub powiatu w zakresie problemów uzależnień.**

2) Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Dane o dostępnej ofercie pomocy były udostępniane na tablicach informacyjnych w ośrodku pomocy społecznej, ośrodkach zdrowia, komisariatach i komendach, punktach konsultacyjnych, poradni psychologiczno-pedagogicznej, świetlicach czy klubach. Lista placówek udzielających pomocy była aktualizowana na bieżąco na stronie internetowej ośrodka.

3) Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

4) Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych do określonej grupy adresatów

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wejherowo na rok 2021 podejmowano działania edukacyjne w środowisku lokalnym z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych: ulotek, plakatów, broszur, które były udostępniane przez pracowników socjalnych podczas pracy z rodzinami, podczas rozmów edukacyjnych, ale również na stronie internetowej Ośrodka oraz za pomocą mediów społecznościowych, ponieważ realizacja masowych imprez plenerowych była ograniczona.

5) Edukacja lokalnych decydentów i radnych, co do wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w imprezach profilaktycznych, zapoznanie z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów alkoholowych.

6) Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, monitorowanie zawartości pojawiających się tam artykułów pod kątem problematyki alkoholowej, inicjowanie artykułów na ten temat.

Monitorowano zawartość pojawiających się artykułów prasowych oraz programów pod kątem problematyki alkoholowej. Na stronie internetowej GOPS w Wejherowie i mediach społecznościowych udostępniane były informacje związane z bieżącą działalnością.

7) Promowanie działań gminy na forum regionalnym, krajowym i międzynarodowym w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwa, instytucje centralne czy też międzynarodowe.

Przedstawiciele GKRPA oraz pracownicy GOPS uczestniczyli w 2021 roku w szkoleniach przeprowadzanych w większości w systemie online.

8) Prowadzenie edukacji społecznej w tym zakup tworzenie i udostępnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych.

9) Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

10) Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prenumeraty lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism.

3. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA NIETRZEŹWOŚCI NA DROGACH

- 1) **Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi**
- 2) **Organizacja/udział w kampaniach społecznych z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego**
- 3) **Podjęcie działań z zakresu nawiązania kontaktu ze szkołami średnimi w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych poświęconych bezpieczeństwu komunikacyjnemu**
- 4) **Prowadzenie specjalistycznych szkoleń skierowanych do kierowców zawodowych przy współpracy z pracodawcami**
- 5) **Organizowanie programów psychokorekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu**
- 6) **Inicjowanie działań na rzecz współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych (np. policji czy straży miejskiej)**

Przeciwdziałanie nietrzeźwości na drogach było kolejnym zadaniem uwzględnionym w ramach GPPiRPAiPN. Do instytucji zobowiązanych do realizacji w/w działań należą m.in. przedstawiciele policji. Informowanie o zasadach bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców na drogach, zasady bezpiecznego korzystania ze środków transportu czy umiejętność bezpiecznego zachowania się na drodze przez dzieci, to tylko nieliczne elementy zadania przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

W 2021r. Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie współpracowała z GOPS w szczególności w zakresie badania stanu technicznego pojazdów i trzeźwości kierowców z firm transportowych, którym zlecono organizację transportu podczas wycieczek. W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w ramach ogólnopolskiej kampanii „Przeciw pijanym kierowcom” dystrybuowano ulotki i materiały edukacyjne.

Podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego poruszano również tematy związane z bezpieczeństwem mieszkańców, omawiano problem miejsc szczególnie niebezpiecznych w gminie z uwzględnieniem bezpieczeństwa na drodze do i ze szkoły.

4. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA NIETRZEŻWOŚCI W MIEJSCACH PUBLICZNYCH.

- 1) **Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi**
- 2) **Podjęcie działań w środowisku pracy poprzez kampanie edukacyjne, działania edukacyjne**

CEL IV. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII.

REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU POPRZEZ PODEJMOWANIE AKTYWNOŚCI W NASTĘPUJĄCYCH OBSZARACH:

- 1) **Wspomaganie działalności stowarzyszeń abstynenckich w działaniach trzeźwościowych (w tym rehabilitacyjnych) pomocowych, kulturalno-towarzyskich, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia;**
- 2) **Podejmowanie działań promocyjnych w zakresie podejmowanych działań;**
- 3) **Współpraca stowarzyszeń abstynenckich z podmiotami zewnętrznymi, samorządem lokalnym, w tym z GKRPA;**
- 4) **Prowadzenie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób objętych działaniami stowarzyszenia abstynenckiego;**
- 5) **Prowadzenie programów edukacyjnych dla przedstawicieli samorządów, lokalnych stowarzyszeń abstynenckich oraz członków GKRPA.**

Realizacja zadań gminnego programu realizowana jest poprzez podejmowanie aktywności w następujących obszarach: trzeźwościowych, pomocowych (w tym interwencyjnych), na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia, kulturalno-towarzyskich, ukierunkowanych na dzieci i młodzież, współdziałanie ze społecznością lokalną na rzecz promowania zdrowego stylu życia, współpracy z innymi organizacjami i instytucjami. Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki ważnym partnerem dla gminy są stowarzyszenia abstynenckie, promujące trzeźwy styl życia dla osób uzależnionych i ich rodzin. Na terenie gminy Wejherowo funkcjonują grupy w ramach Ruchu AA , Al-Anon, Al-teen oraz DDA. Oferta zawierająca terminy i miejsca spotkań jest aktualizowana na bieżąco i przekazywana do GOPS, a następnie udostępniana osobom uzależnionym. Spotkania odbywają się m.in w następujących miejscowościach: w Luzinie, w Wejherowie czy w Orlu.

- 6) **Współdziałanie na rzecz i ze społecznością lokalną na rzecz promowania zdrowego stylu życia,**

Pandemia znacząco wpłynęła na życie kulturalne i rodzinne uniemożliwiając organizację imprez, jednak udało się zorganizować plenerowy Gminny dzień dziecka, połączony z działaniami profilaktycznymi, zachęcającymi do zabaw sportowych dzieci i rodziców.

Ponadto w 2021r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie we współpracy ze Szkołą Podstawową w Gościcinie kontynuował realizację warsztatów dla młodzieży pn. „Szkoła wolna od nienawiści”. Warsztaty na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie były realizowane przez fundację IRSE. Dofinansowano z programu część kosztów.

- 7) **Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami (policja, prokuratura, sąd, organizacje kościelne, stowarzyszenia, fundacje, CIK, Starostwo Powiatowe, centrami kultury, itp.).**

W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym w zakresie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych narkomanią podejmowane były wspólne działania organizacji czasu wolnego dzieciom i rodzicom, w szczególności w ramach działalności Placówek Wsparcia Dziennego oraz Klubów Gier.

Uwzględniając profilaktyczny charakter przedsięwzięcia i udzielając wsparcia rodzinom objętych pomocą GOPS promowano dobre wzorce zachowań, wskazując, iż ważne jest dla rodzin wspólne spędzanie czasu, nawiązywanie kontaktu emocjonalnego oraz tworzenie więzi z rodziną.

CEL V. ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCYCH Z INSTYTUCJI PRAWNEJ ZOBOWIĄZANIA DO LECZENIA.

1) Przeprowadzanie rozmów interwencyjnych z osobami zgłoszonymi do komisji.

Realizacja w/w celu odbywa się poprzez podejmowanie działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia i działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2021 roku odbyły się 34 posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie. Rozmowy interwencyjne z osobami zgłoszonymi do komisji w szczególności były przeprowadzane na posiedzeniach Komisji przez Zespół ds. Lecznictwa i pomocy rodzinie.

Prowadzono monitoring osób zgłoszonych do GKRPA poprzez: konsultacje z pracownikami socjalnymi GOPS, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi, członkami rodzin osób uzależnionych, wysyłanie zapytań do Policji, OPIRPA w Wejherowie czy Sądu Rejonowego w Wejherowie.

Pomoc osobom uwikłanym w problem uzależnień świadczone poprzez udzielanie informacji w punkcie konsultacyjnym nt. uzależnień i ich leczenia, przyjmowanie wniosków o leczenie osób uzależnionych, przeprowadzanie rozmów motywujących do podjęcia leczenia, kierowanie do ośrodków terapii uzależnień, kierowanie do instytucji pomocowych, objęcie opieką dzieci z rodzin borykających się z problemem uzależnień w placówkach opiekuńczo wychowawczych i w klubach gier. Współpracowano z kuratorami sądowymi, a podczas indywidualnych spotkań omawiano konkretne sytuacje i ustalano wspólny plan działań.

W 2021r. na posiedzenia GKRPA w sprawie wyjaśnienia informacji powziętych przez komisję przeprowadzono 20 rozmów z osobami uzależnionym i niektórymi członkami rodzin. Do Gminnej Komisji w 2021 r. wpłynęło **31** nowych zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu, z czego **3** sprawy przekazano zgodnie z właściwością miejscową. Łącznie w 2021r. prowadzono 47 spraw osób zgłoszonych do GKRPA, natomiast **30** spraw zostało zakończonych, w tym **11** poprzez skierowanie wniosku do Sądu o zastosowanie obowiązku przymusu leczenia odwykowego. Na badanie do biegłego w kierunku stwierdzenia lub wykluczenia uzależnienia skierowano **13** osób.

2) Zlecenie biegłym sądowym sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia.

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. GKRPA gminy Wejherowo skierowała w 2021r. **10** osób na badanie biegłego w kierunku stwierdzenia lub wykluczenia uzależnienia od alkoholu.

3) Kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie odwykowym, leczenie zamknięte.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021r. złożyła do Sądu Rejonowego w Wejherowie **11** wniosków o zastosowanie przymusu leczenia.

4) Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu pod względem ustawowych warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

W rocznym planie kontroli na 2021r. zaplanowano przeprowadzenie 7 kontroli, w tym z zakresu przestrzegania zasad i warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych – 5, z zakresu weryfikacji oświadczeń – 2. Nie wskazano uchybień ani zaleceń pokontrolnych.

Podczas kontroli prowadzono działania informacyjne w szczególności w zakresie weryfikacji wartości sprzedaży napojów alkoholowych oraz promocji i reklamy. W 2021r. nie wpłynęły skargi dotyczące zakłócania porządku publicznego w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do punktów z terenu gminy Wejherowo.

5) Podejmowanie działań wobec osób sprzedających alkohol niezgodnie z zasadami w ustawie o wychowaniu w trzeźwości (art. 18 ust. 10).

W 2021 roku w zakresie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wszczęto postępowania.

6) Opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie usytuowania placówek handlowych i uwzględnienia limitów punktów zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

W 2021r. do GKRPA wpłynęły **34** wnioski o wydanie opinii dla złożonych podań o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie usytuowania placówki handlowej i limitu punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy Wejherowo, zgodnie z uchwałami Rady Gminy. Zaopiniowano **34** wnioski o wydanie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi, wydając **35** Postanowień pozytywnie opiniując złożone wnioski. Odbyło się **35** oględzin punktów sprzedaży, dokumentowanych za pomocą Protokołu.

Rada Gminy Wejherowo podjęła Uchwałę nr XLIII/517/2018 z dnia 20 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc ich sprzedaży i podawania. Ponadto ustalono, iż punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 m od placówek oświatowo-wychowawczych, obiektów kultu religijnego oraz obiektów służby zdrowia, a pomiaru odległości dokonuje się środkiem najkrótszej trasy dla pieszych na drodze publicznej od wejścia do punktu do wejścia do obiektu wymienionych powyżej. Przed podjęciem uchwały Rada gminy zasięgnęła opinii jednostek pomocniczych gminy.

III. FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2021r. na realizację zadań wydatkowano kwotę **383 554,81 zł**, a **17 000 zł** na przeciwdziałanie narkomanii.

IV. MONITOROWANIE PROGRAMU.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wejherowo na rok 2021 umożliwiła osiągnięcie następujących wskaźników:

CEL. I ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW

- 1) Liczba wspieranych placówek leczenia uzależnień- **1**;
- 2) Liczba prowadzonych punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin- **2**;

CEL II. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.

- 1) Liczba osób z którymi prowadzono pracę terapeutyczną z rodziną w OPIRPA - **78** osób, 80 rodzin;
- 2) Liczba placówek wsparcia dziennego z programem opiekuńczo-wychowawczym – **3**;
Liczba Klubów Gier- **3**;
Liczba dzieci w PWD i Klubach Gier – **64**;
- 3) Liczba zajęć i programów socjoterapeutycznych w tym w formie zajęć poza szkolnych oraz w okresie ferii i wakacji – **1**;
- 4) Liczba uczestników obozów socjoterapeutycznych, profilaktycznych oraz wypoczynku letniego – **83**;
- 5) Liczba dofinansowanych szkoleń, kursów specjalistycznych, superwizji w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/przemocy – **0**;
- 6) Liczba dożywianych dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych – **147**;
- 7) Liczba działań związanych z finansowaniem nagród, upominków oraz paczek okolicznościowych – **3**;
- 8) Liczba organizowanych spotkań i zajęć w celu podniesienia kompetencji wychowawczych rodziców, w tym w szczególności rodziców dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i narkomanii – **2**;
- 9) Liczba raportów związanych z ewaluacją programów pomocy dla dzieci z rodzin alkoholowych- **6**;
- 10) Liczba podjętych inicjatyw tworzenia systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z płodowym Zespołem Alkoholowym oraz ich rodziców i opiekunów, w tym realizacja działań edukacyjnych- **0**;
- 11) Liczba szkoleń dla osób realizujących zadania GKRPA –**4**;
Liczba uczestników szkoleń – **4**;
- 12) Liczba inicjatyw związanych z upowszechnianiem informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie - **3**;
- 13) Ilość narad/spotkań w zakresie doskonalenia i upowszechnienia standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **4**;
- 14) Ilość szkoleń, konferencji, superwizji w zakresie podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **5**;
- 15) Ilość prowadzonych grup/ ilość uczestników samopomocowych w tym grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy, dorosłych i dzieci – **3**;
- 16) Liczba współpracujących instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy – **10**;
- 17) Liczba działań w zakresie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie – **1**;
- 18) Liczba programów profilaktyki przemocy w rodzinie, programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową – **1**.

CEL III. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

1) Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów

- 1) Liczba programów prowadzonych i /lub współfinansowanych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży i rodziców, czy opiekunów tych dzieci – **3**;

- 2) Liczba programów wspieranych i współfinansowanych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych – **1**;
- 3) Liczba dofinansowanych szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz mających na celu rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów – **1**;
- 4) Liczba programów, działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia – **5**.

2) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii

- 1) Liczba punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy - **2**;
- 2) Liczba instytucji w systemie przekazywania informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie problemów uzależnień – **10**;
- 3) Liczba kampanii lokalnych i ogólnopolskich związanych z profilaktyką problemów uzależnień i przeciwdziałania narkomanii – **1**;
- 4) Ilość debat, kampanii w zakresie edukacji lokalnych dysydemtów, co do wagi i skali problematyki alkoholowej – **0**;
- 5) Liczba wspólnych inicjatyw z lokalnymi i regionalnymi mediami – **0**;
- 6) Liczba konferencji, seminariów promujących działania gminy organizowanych przez województwa, instytucje centralne lub międzynarodowe – **0**;
- 7) Liczba materiałów w celu prowadzenia edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii – **8**.

3) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach

- 1) Liczba działań w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi – **2**;
- 2) Liczba kampanii społecznych z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego – **1**;
- 3) Liczba specjalistycznych szkoleń skierowanych do kierowców zawodowych przy współpracy z pracodawcami- **0**;
- 4) Liczba programów psychokorekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu- **0**;
- 5) Liczba działań w zakresie inicjowania współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych (np. policji i straży miejskiej) - **1**.

4) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych

- 1) Liczba szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi – **1**;
- 2) Liczba działań edukacyjnych podejmowanych w środowisku pracy na rzecz nietrzeźwości w miejscach publicznych – **1**.

CEL IV. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

- 1) Liczba partnerów/ stowarzyszeń abstynenckich w działaniach trzeźwościowych, pomocowych, kulturalno-towarzyskich, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia – **1**;
- 2) Liczba działań promocyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii – **3**;
- 3) Liczba programów edukacyjnych dla przedstawicieli samorządów, lokalnych stowarzyszeń abstynenckich oraz członków GKRPA – **1**;

CEL V. ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjnych z osobami zgłoszonymi do Komisji - **20**;
- 2) Liczba skierowanych osób na badanie do biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu – **10**;
- 3) Liczba skierowanych wniosków do Sądu w zakresie przymusu leczenia odwykowego – **11**;
- 4) Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem ustawowych warunków sprzedaży napojów alkoholowych- **7**;
- 5) Liczba działań podejmowanych wobec osób sprzedających alkohol niezgodnie z zasadami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości (art. 18 ust.10) – **0**;
- 6) Liczba otrzymanych wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie usytuowania placówek handlowych i uwzględnienie limitów punktów zezwoleń – **34** wydano **35** opinii/ postanowień pozytywnych.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu był realizowany w oparciu o umowę z placówką leczenia uzależnień tj. z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie.

Rosnący poziom finansowania świadczeń zdrowotnych w obszarze leczenia uzależnienia przez Narodowy Fundusz Zdrowia nie zabezpiecza realnego popytu na te świadczenia. Dlatego zasadne jest dalsze wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu w celu podniesienia jakości świadczonych usług, a w szczególności dostosowania ich do konkretnych potrzeb osób zgłaszających się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ustawa z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, wpłynęła na funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednak doświadczenie z poprzedniego roku dowiodło, że obsługa zdalna lub telefoniczna sprawdza się z zakresie rozmów i kontaktu z uzależnionymi oraz rodzinami osób uzależnionych. Osoby kierowane do ośrodka uzyskiwały niezwłocznie możliwość podjęcia terapii w zakresie uzależnienia. Nie odnotowano spadku jakości realizowanych usług w tym zakresie.

Sytuacja pandemii powodując przedłużający się lęk i stres, a także ograniczenie kontaktów społecznych sprzyja wzrostowi spożycia alkoholu, który z kolei obniża odporność organizmu i może zwiększyć ryzyko zakażenia oraz ostrzejszego przebiegu choroby. Pandemia zwiększa więc zapotrzebowanie na pomoc dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzono zgodnie z Rocznym planem kontroli na 2021r., z zastosowaniem wymaganych zasad ochrony osobistej rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny. Z uwagi na odstąpienie od organizacji szkoleń dla przedsiębiorców

w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych, działania edukacyjno-informacyjne były prowadzone podczas realizowanych kontroli oraz oględzin punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Uwzględniając tendencję dynamicznie rozwijającej się wiedzy w obszarze leczenia uzależnień czy rosnących wymagań związanych ze zmianą aktów prawnych regulujących tematykę przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, zasadne jest dalsze podnoszenie kompetencji członków GKRPA i dostosowanie zagadnień do ich indywidualnych potrzeb.

Zasadnym wydaje się kontynuowanie w kolejnych latach działań zgodnych z Narodowym Programem Zdrowia ukierunkowanych na:

- 1) dalsze zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej skierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin, poszerzenie oferty oraz prowadzenie działań informacyjnych, w szczególności poprzez:
 - wspieranie osób uzależnionych
 - współpracę osób uzależnionych oraz członków ich rodzin z psychologiem,
 - motywowanie do udziału w terapii w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - informowanie o dostępnych placówkach oferujących leczenie odwykowe;
- 2) kontynuacja profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym, szkołach oraz wśród sprzedawców napojów alkoholowych;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy terapeutycznej, prawnej, psychologicznej również w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie, również poprzez uczestnictwo dzieci w zajęciach w Placówkach Wsparcia Dziennego i Klubach Gier;
- 4) działalność edukacyjno-informacyjną w środowisku lokalnym w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i promocji zasad bezpieczeństwa i zdrowego życia poprzez współpracę z Policją, ośrodkami szkolenia kierowców, szkołami;
- 5) rozwój działalności GKRPA w zakresie edukacji sprzedawców alkoholi oraz monitorowania punktów sprzedaży alkoholu pod względem ustawowych warunków sprzedaży napojów alkoholowych, poprzez realizację szkoleń dla sprzedawców czy udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych.